

Hramba »vrvice« življenja

Tudi popkavnica je vir matičnih celic

Ko je Philip zbolel za levkemijo, so zdravniki pol leta intenzivno in brez uspeha iskali primerne darovalca kostnega mozga. Potem se jim je ponudila nova rešitev – kri iz popkavnice, ki je bogat vir matičnih celic. Tako se začne ganljiva zgodba 43-letnega Britanca, ki se po uspešnem zdravljenju tudi sam zavzeto vključuje v programe za zbiranje matičnih celic iz popkavnice krvi. Strokovnjaki pa so medtem razvili še nove možnosti, to je shranjevanje popkavnice.

in način delovanja ter s kliničnimi poskusi iščejo najbolj primerne možnosti zdravljenja nekaterih danes še neozdravljivih bolezni. Pri boleznih, kjer je moteno delovanje kostnega mozga in se ta zdravi z matičnimi celicami, je zanimivo, da slednje same najdejo pot do kostnega mozga, kjer spodbudijo tvorbo novih, zdravih celic, ki bodo nadomestile poškodovane. Strokovnjaki

DRAGICA BOŠNJAK

Kot so pokazale že poprejšnje raziskave, je namreč tudi popkavnica, ta dragocena, vrvica podobna tkivna vez med materjo in posteljico, ki zagotavlja plodu prehranjevanje, rast in razvoj, tudi pomemben vir, v tem primeru mezenhimske matičnih celic. Ta skupina matičnih celic lahko tvori različne vrste tkiv – kostno, hrustančno, maščobno, jetrno, živčno in mišično tkivo ter tkivo trebušne slinavke. Celice so primerne tudi za uporabo v regenerativni medicini za zdravljenje nekaterih degenerativnih stanj. S shranjevanjem popkavnice z najnovejšimi metodami zamrzovanja, je mogoče te celice shraniti in ohraniti za poznejšo uporabo. V tem času v svetu še potekajo številne raziskave z mezenhimiškimi matičnimi celicami. Med drugim raziskujejo možnosti zdravljenja bolezni srca in imunskega sistema ter črevesnih in degenerativnih bolezni.

Leta 2007 je skupina Cryo-Save, največja banka za shranjevanje matičnih celic v Evropi – njen slovenski partner je Neocelica – naredila ambiciozen raziskovalni in razvojni načrt, da bi razvila način, kako shraniti celotno popkavnico, tako da bi matične celice, ki se nahajajo v popkavnici, ohranili za poznejšo uporabo. V sodelovanju z vodilnimi raziskovalnimi centri v Evropi in kot del projekta CRYSTAL, ki ga financira EU je skupina Cryo-Save postala prva na svetu, ki ponuja

POPKAVNICA JE POMEMEN VIR MEZENHIMSKIH MATIČNIH CELIC – Ta skupina matičnih celic lahko tvori različne vrste tkiv: kostno, hrustančno, maščobno, jetrno, živčno in mišično tkivo ter tkivo trebušne slinavke.

možnost shranjevanja popkavnice. Storitev je poimenovala CRYO-CORD+, pri nas pa je na voljo več informacij na www.neocelica.si.

Kot smo že večkrat pisali, so matične celice osnovne človeške celice, ki se lahko razvijejo v katerokoli celico v telesu, nekatere med njimi pa so pomembne le pri regeneraciji (obnavljanju) tkiv. Raziskave na teh področjih so vse bolj poglobljene in, kot je tudi znano, danes strokovnjaki lahko reprogramirajo celice, torej spreminjajo njihovo vlogo

pričakujejo, da bo zdravljenje z matičnimi celicami postalo vse bolj uporabna možnost za bolnike, ki potrebujejo presaditev kostnega mozga, pa bodisi ne dobijo ustreznega darovalca ali že opravljena presaditev ni bila uspešna. Pomembna prednost tovrstnega zdravljenja je tudi v tem, da je za poseg dovolj že 70- do 80-odstotno ujetje manjše bolnika in darovalca, medtem ko se morata pri presaditvi kostnega mozga bolnika in darovalca ujemati vsaj 95-odstotno.

FOTO AP